

———— Advies scenario 2: Ongeveer evenveel A als B ————

Op grond van jouw keuzes vind je hieronder een samenvatting van jouw kijk op het vak Nederlands. Herken je je erin?

1. Neerlandistiek – vaardigheden – maatschappij

Het vak Nederlands is een vak met een eigen vakinhoud van taalbeschouwing, taalbeheersing en letterkunde. Die vakinhoud biedt samen met maatschappelijke onderwerpen veel kansen om het vak interessant te maken voor leerlingen en inzicht te geven in de relevantie ervan.

Je vindt het belangrijk dat leerlingen zich ontwikkelen tot communicatieve, kritische burgers met een onderzoekende houding die hun eigen mening verwoorden en die zich staande kunnen houden in de maatschappij. Het helpt daarbij om vaardigheden geïntegreerd aan te bieden: je wilt laten zien dat dat vaardigheden elkaar kunnen versterken, dat leerlingen de ene vaardigheid nodig hebben om beter te worden in een andere vaardigheid.

2. Het examen en leesvaardigheid

Zolang het Centraal Examen nog de huidige vorm heeft, kunnen we er niet om heen en hebben leerlingen er recht op dat we ze goed voorbereiden, ook al vind je nog zo dat het CE onvoldoende recht doet aan het vak Nederlands. Het is jammer dat het examen soms erg leidend is in ons lesprogramma.

Leesvaardigheid is voor bovenbouwleerlingen, voor toekomstige hbo'ers en studenten aan de universiteit voorwaardelijk om succesvol te zijn. Ze moeten stevige teksten kunnen doorgronden, ze moeten die als bron kunnen beoordelen en ze moeten die kunnen gebruiken voor hun eigen doelen, al dan niet voor het vak Nederlands. Leesvaardigheid is zoveel meer dan het examen alleen!

3. Literaire teksten en literatuurgeschiedenis

Literaire teksten verdienen aandacht om wat ze zijn. Hun gelaagdheid, symboliek en waardevol cultureel erfgoed zijn het waard om 'an sich' te bestuderen, te vergelijken en te bespreken. Inzicht in literaire periodes en cultuur-historische contexten zijn noodzakelijk om leerlingen de waarde van literatuur te laten zien.

Je wilt leerlingen laten zien dat literaire teksten midden in de maatschappij staan, dat ze de lezer een eigen perspectief op de werkelijkheid en de maatschappij geven. Van het lezen van literaire verhalen en boeken word je een wijzer mens. Hoe leerlingen dat verwerken? Door erover te spreken of te schrijven, door het te combineren met taalbeheersing.

4. De docent als vakexpert en de rol van het PTA/PDA

Het is belangrijk dat leerlingen weten waar ze aan toe zijn en dat ze zien op welke manier we toewerken naar het eindresultaat. Als docent speel je daarin een belangrijke rol : je weet precies waar je leerlingen naartoe moeten en je hebt ook een duidelijk beeld van hoe je ze daar kan brengen. Je

maakt graag eigen keuzes uit het lesmateriaal in methodes en je bespreekt onderwerpen op je eigen manier.

Het PTA/PDA is daarbij richtinggevend. We hebben de verdeling van onderwerpen en de afronding ervan helder geformuleerd, zodat het voor leerlingen en hun ouders duidelijk is wat ze kunnen verwachten, maar we hebben ook ruimte gecreëerd voor actuele invalshoeken. Je vindt dat het PTA/PDA recht moet doen aan het hele vak Nederlands.

Je bepaalt zelf wanneer je leerlingen meer en minder ruimte geeft: of je ze keuzes geeft in werkwijze of deelonderwerpen, of ze zelf mogen kiezen over welke onderwerpen ze lezen en welke boeken ze op hun lijst mogen zetten. Je houdt de vinger aan de pols en zorgt voor overzicht, zodat leerlingen weten waar ze aan toe zijn en met vertrouwen kunnen toewerken naar een succesvol eindresultaat.

Ontdek Blink Nederlands

Met Blink Nederlands plaats je het vak Nederlands midden in de maatschappij. Het laat leerlingen zien dat ALLES Nederlands is en dat Nederlands – taal – het fundament is van al hun leren en functioneren.

Blink Nederlands is opgebouwd uit drie omvangrijke modules per jaar van vier tot zes weken. In de modules staat telkens een thema centraal dat aansluit bij de leefwereld van je leerlingen, hun nieuwsgierigheid wekt en prikkelt het thema nader te onderzoeken en zo hun wereld te vergroten. Iedere module is opgebouwd uit verschillende blokken waarin je leerlingen hun inhoudelijke kennis over het thema verdiepen en verwerken. In ieder blok gebeurt dat op een andere manier en ligt er een ander accent: op taalbeschouwing, op literatuur, op vaardigheden.

Blink Nederlands geeft je steeds opties om op jouw manier invulling te geven aan het vak Nederlands en leerlingen te laten ervaren hoe groot de impact van taal is.

Hoe kun jij Blink Nederlands inzetten voor jouw lessen?

- Je legt je eigen accenten door te **kieszen uit de verschillende modules** en door binnen de module te kiezen voor die blokken die je vanwege de thematische invalshoek aanspreken. Je kunt steeds zien welke onderdelen van het vak Nederlands er in zo'n blok in samenhang aan de orde komen.
- Je bepaalt zelf hoe lang je aan een module wilt werken met je leerlingen: minimaal vier weken. Er zijn voldoende deelblokken om zes weken gevarieerd materiaal te bieden. En als je kiest voor nog meer verdieping kun je er acht weken aan besteden. Je voegt dan eigen materiaal toe of zet verdiepende mini-cursussen in.
- Gebruik het overzicht van de modules, de blokken en de mini-cursussen om inzicht te krijgen in de lesdoelen. Ook het **handvat PTA/PDA** geeft inzicht in de onderwerpen en deelonderwerpen en hoe je die kunt afsluiten. Op basis daarvan kun je keuzes maken en kun je je eigen PTA/PDA vaststellen.

BLINK NEDERLANDS-SCAN

Ontdek wat Blink Nederlands voor jouw lessen kan doen

- De modules en blokken hebben een maatschappelijk-thematisch kader. Je kunt hier naar eigen voorkeur meer of minder aandacht aan geven. Je kunt kiezen uit verschillende bronnen, zodat je aansluit bij jouw leerlingen.
- Je leerlingen lezen veel. De teksten uit de blokken sluiten qua niveau aan bij het niveau van het eindexamen. Leerlingen ervaren dat het werken met teksten direct bijdraagt aan hun examenvoorbereiding.
- Laat leerlingen werken met de teksten uit de bronnenbank: ze lezen over relevante onderwerpen, kiezen teksten op niveau en kunnen ook aan de slag met specifieke leesonderwerpen en argumentatieve vaardigheden.
- Wil je dat je leerlingen zich meer verdiepen in één onderwerp, dan kun je de aparte **minicursussen** inzetten.
- Een onderzoekende houding hoort bij het vak Nederlands. In alle modules komen **onderzoeksvaardigheden** voor als belangrijk aspect van het vak Nederlands.
- In verschillende deelblokken krijgen leerlingen een keus aan literaire teksten aangeboden. Je laat ze kiezen uit meerdere teksten, laat ze vergelijken of je maakt zelf een keus. De literaire bronnen maken het beeld dat een leerling van een thema krijgt rijker door het van een breder perspectief te voorzien.
- Vanuit de teksten kun je doorklikken naar passende informatie en meer teksten op literatuurgeschiedenis.nl en [dbnl](http://dbnl.nl) die je verrijkt met eigen materialen.